

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

25 octombrie

2013

Anul XII

nr. 40 (491)

8 pagini – 4,10 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Discuții pe marginea
pachetului proiectelor
de legi privind măsurile
anticorupție

pag. 3

La Luxemburg a avut loc prima
reuniune a miniștrilor Justiției și
miniștrilor Afacerilor Interne ai
statelor Parteneriatului Estic

pag. 4

A fost inaugurat
Centrul Monitorizare și
Control Trafic

pag. 5

Declarația surprinzătoare a șefului diplomației lituaniene: Moldova va obține regim fără vize înaintea Ucrainei

Linas Linkevičius, șeful diplomației Lituaniei, țara ce deține președinția UE, a declarat într-un interviu că Moldova ar putea obține regim fără vize în 2014, în timp ce în Ucraina situația este puțin mai complicată.

„În problema regimului de vize, Ucraina va putea trece la cea de-a doua etapă a Planului de acțiuni. Asta în timp ce Republica Moldova a finalizat deja a doua etapă”, a spus oficialul lituanian. El a completat că Republica Moldova poate obține regimul fără vize înaintea Ucrainei. „Chișinăul abordează foarte serios această problemă. Dacă totul va merge bine, la începutul anului viitor, deja ar putea obține regimul fără vize”, a adă-

ugat Linkevičius.

La rândul său, premierul Republicii Moldova s-a arătat optimist în privința regimului de vize al UE cu Republi-

ca Moldova. La Summitul de la Vilnius, țara noastră speră să obțină recomandarea Comisiei Europene adresată statelor membre ale Uniunii Europene în vederea

inițierii procesului de liberalizare a regimului de vize pentru cetățenii din Moldova.

**Europenii, cu ochii pe
Moldova: Sînt multe
semne de întrebare și
multe probleme care
nu vor dispărea după
Summitul de la Vilnius**

Ministrul de Externe al Suediei Carl Bildt susține că problemele Moldovei nu se vor termina odată cu Summitul de la Vilnius, iar comunitatea europeană va continua să monitorizeze cu atenție situația din țara noastră, mai ales după parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

„În Moldova sînt multe semne de întrebare: alegerile de la anul, unele chestiuni economice și efectele presiunilor și contramăsurilor rusești. Am urmărit cu atenție ce se întîmplă înaintea Summitului de la Vilnius, dar vom urmări și ce se va întîmpla după Vilnius”, a spus Carl Bildt, într-un interviu.

În context, reamintim că și ministrul Afacerilor Externe al României Titus Corlățean a declarat că după Summitul de la Vilnius vor urma procedurile tehnice legate de traducerea și verificarea conformității textelor în toate limbile oficiale, precum și programarea ceremoniei de semnare, care va avea loc în toamna anului 2014.

Acest summit trebuie să fie un succes pentru Chișinău, dar ce urmează după summit este cel puțin la fel de important: programarea semnării, procedurile tehnice legate de traducerea și verificarea conformității textelor în toate limbile oficiale, vorbim de component juridic de verificare”, a declarat Titus Corlățean.

Republica Moldova a aderat la E5P

Republica Moldova, Georgia și Armenia au aderat la „Parteneriatul Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu” (Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership, E5P).

Totodată, comunitatea internațională a donatorilor a hotărît să majoreze fondurile organizației cu 70 de milioane de euro.

„Finanțarea suplimentară ne oferă posibilitatea de a sprijini municipalitățile din Ucraina pentru a ofe-

ri o încălzire constantă și la prețuri accesibile pentru populație și de a îmbunătăți calitatea apei. Mă bucur că Armenia, Georgia și Republica Moldova au decis să adere la parteneriat”, a declarat comisarul european Ștefan Fule.

Cu această ocazie, Consiliul Europei este gata să aloce acestor trei țări pînă la 30 de milioane de euro pentru cofinanțarea proiectelor ce țin de eficiența energetică a municipalităților.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ **Flash****Numărul dosarelor penale inițiate pentru încălcări în mediul militar s-a dublat**

Numărul dosarelor penale intentate pentru încălcări în mediul militar s-a dublat din anul 2011 - de la 7 pînă la 14. Potrivit șefului Inspecției Generale a Armatei Naționale Iurie Briceag, numărul dosarelor penale s-a mărit datorită deschiderii unor telefoane de încredere în unitățile militare, muncii psihologilor cu personalul militar.

Cel mai des militarii se plîng de violență fizică, relații ce depășesc statutul militar, tentative de estorcare. În anul 2011, militarii s-au adresat Inspecției Generale pe asemenea cazuri de 83 de ori, iar doar în 10 luni ale anului 2013 s-au înregistrat deja 95 de adresări. Din anul 2009, s-au înregistrat opt cazuri de deces a militarilor, dintre care majoritatea revin militarilor în termen.

Proprietarii de locuințe trebuie să încheie contracte cu gestionarii fondului locativ pentru administrarea blocurilor

Primăria municipiului Chișinău îndeamnă proprietarii de locuințe din blocurile gestionate de către întreprinderile municipale de gestionare a fondului locativ (ÎMFGL) să încheie contracte de administrare a blocurilor cu gestionarii fondului locativ.

Recomandările survin ca urmare a mai multor sesizări din partea cetățenilor referitoare la prevederile contractului-tip, care au fost încheiate anterior între gestionarii blocurilor și proprietarii de locuințe. Astfel, pentru excluderea oricăror prevederi cu caracter abuziv, au fost operate unele modificări în contractul privind administrarea blocului de locuințe.

În acest context, în urma discuțiilor dintre reprezentanții Agenției pentru Protecția Consumatorului, Direcției Generale Locativ-Comunale, ÎMFGL, Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare s-a stabilit modificarea anumitor prevederi ale contractului: pct. 3.5, 5.2, 6.2, în care sînt stipulate drepturile proprietarilor de locuințe, inclusiv soluționarea litigiilor dintre gestionari și locatari.

Chișinăuienii vor avea căldură în apartamente cel tîrziu pe 1 noiembrie

Pînă la 1 noiembrie toate blocurile din Chișinău vor fi conectate la agentul termic. Consumatorii însă, ar putea avea căldură în calorifere și mai devreme. Primăria este dispusă să asigure cu agent termic întreg fondul locativ la sfîrșitul acestei săptămîni.

În prezent, 600 de blocuri sînt deja conectate la agentul termic în regim de vară, ceea ce înseamnă 30 la sută din consumatori. Pentru sfîrșitul acestei săptămîni se prognozează temperaturi cuprinse între 14 și 17 grade ziua, iar noaptea se așteaptă valori de cel mult 4 grade Celsius.

Amintim că, grădinițele, școlile și spitalele din Chișinău au fost conectate la agentul termic încă la 1 octombrie. Anul trecut, sezonul de încălzire pentru instituțiile municipale a început la 25 octombrie, iar pentru întreg fondul locativ - patru zile mai tîrziu.

Președintele Parlamentului și-a completat echipa de consilieri

Președintele Parlamentului Igor Corman și-a mai luat un consilier. Stela Turcanu este cea de-a șasea persoană în cabinetul spicherului. Anterior, aceasta a fost consultant principal în Comisia parlamentară pentru drepturile omului și relații interetnice.

Amintim că, unul dintre consilierii președintelui Parlamentului, Stela Stîngaci, urmează să ocupe funcția de ambasador al R. Moldova în Italia. Decizia a fost luată la Guvern încă pe 18 septembrie, dar numele Stelei Stîngaci se regăsește în continuare în lista consilierilor lui Igor Corman, afișată pe pagina web a Parlamentului.

Atenție! Duminică trecem la ora de iarnă

În această duminică și anume în noaptea dintre 26 și 27 octombrie, R. Moldova va trece la ora de iarnă. Acele ceasornice vor trece de la ora 4.00 a dimineții, spre ora 3.00.

Schimbarea orei face ca întreaga zi de duminică să dețină 25 de ore.

Pentru anul viitor, trecerea la ora de vară se va face în noaptea dintre 29 și 30 martie (2014), schimbarea orei făcîndu-se astfel încît ora 3.00 a dimineții de 30 martie - va deveni ora 4.00, astfel ziua va avea doar 23 de ore.

Ora de iarnă este ora oficială a oricărui stat de pe glob, iar trecerea la ora de vară ține de deciziile autorităților fiecărui stat în parte. Aceasta se utilizează pentru a economisi energia electrică a iluminatului public și folosirea eficientă a luminii solare. Astfel, cînd trecem la ora de iarnă, revenim practic la ora oficială.

Trecerea la ora de iarnă este practică de statele Uniunii Europene, precum și de Statele Unite ale Americii.

Circa 40 de articole din actualul Regulament al Parlamentului vor fi modificate

Peste 40 de articole din actualul Regulament al Parlamentului urmează să fie modificate. Schimbările vor fi operate la mai multe puncte din dispozitiv în vederea neadmiterii interpretărilor neunivoce ale acestora. Un grup de lucru a fost antrenat deja în pregătirea unui proiect de Regulament ce urmează să fie prezentat în scurt timp deputaților, spre aprobare.

Inițial, deputații din coaliția majoritară au pornit de la premiza că trebuie să fie modificat articolul ce ține de înaintarea moțiunilor de cenzură asupra activității Guvernului, pentru a împiedica opoziția comunistă să blocheze activitatea Legislativului și Executivului prin înaintarea în fiecare săptămînă a moțiunilor de cenzură.

„Comuniștii au pornit maratonul moțiunilor de cenzură. Nu este exclus faptul că în curînd să vină cu o altă moțiune de cenzură, deoarece imperfecțiunea care există în Regulamentul Parlamentului poate că le permite să facă acest lucru. Moțiunea de cenzură se referă la întreaga activitate a Guvernului și trebuie să pornească de la aceea dacă Guvernul în exercițiu își realizează programul său de guvernare și nu sînt unele devieri. Nu poate să fie demis un Guvern numai din cauza unei politici

interne sau externe care consideră ei că nu este realizată. În asemenea caz, poate fi înaintată doar o moțiune simplă ce poate duce la demiterea unui ministru”, a opinat deputatul PLDM, Tudor Deliu.

La rîndul său, deputatul PD Sergiu Sîrbu consideră că există mai multe reglementări ce trebuie revizuite. „La moment, nu este doar această lacună. Eu cred că sînt circa 30-40 de articole în Regulamentul Parlamentului care trebuie modificate. Sînt foarte multe inconveniențe chiar de procedură. Atunci cînd noi discutăm și votăm anumite legi, există interpretări neunivoce care provoacă conflicte – acestea urmează să fie eliminate”, a punctat acesta. „Există cel puțin două hotărîri ale Curții Constituționale ce trebuie să fie executate, legate de absența nemotivată a deputaților și de anularea proiectelor legislative care nu au fost adoptate. Pentru ca să fie executate, noi trebuie să intervenim la cel puțin 2-3 articole”, a adăugat democratul.

Deputații din coaliție au precizat că la proiectul de Regulament al Parlamentului încă se mai lucrează și nu există ceva prestabilit.

Peștele și jucăriile care se vînd în Moldova conțin substanțe nocive. „Limitele sînt depășite de peste 100 de ori!”

Peștele și jucăriile care se vînd în Moldova conțin substanțe nocive ce depășesc limitele admisibile de peste o sută de ori. Pe vînzători nu-i trage nimeni la răspundere, iar cumpărătorii nu știu că dau banii pe otrăvă. Cam așa arată rezultatele verificării unor produse, la cererea organizației „UniAgroProtect”.

Autorii studiului spun că s-a constatat un exces de metale grele în peștele mai mare de 10 ani din Moldova.

„A fost depistată depășirea normei doar la pește la metale grele, de la trei la o sută și ceva de ori. Am testat compoziția chimică a jucăriilor la metale grele fiind depistate concentrații foarte mari”, a anunțat coordonatorul proiectului Tatiana Țugui.

Potrivit medicilor, substanțele chimice din produsele alimentare pot provoca reacții alergice și chiar intoxicații.

„Ele au o tendință să se acumuleze în organism și ar putea să provoace intoxicații

cu metale grele, afectînd sistemul nervos central și sistemul digestiv”, a subliniat medicul Angela Peltic.

Pentru a preveni astfel de cazuri, specialiștii îndeamnă oamenii să solicite de la comercianți actele de proveniență a mărfii.

„Nu avem nevoie de aceste acte, fiindcă vedem că este viu”, spune un cumpărător.

„De fiecare dată verificăm. De exemplu, cînd am cumpărat scaun pentru transportat copiii în mașină, la fel, am ve-

rificat certificatul”, susține alt cumpărător.

„Nu prea solicită cumpărătorii aceste certificate. Noi avem clienții noștri permanenți și ei au încredere în noi”, a spus o vînzătoare.

Pe de altă parte, nu toți vînzătorii au astfel de acte.

Potrivit legislației, persoanele care vînd produse fără acte de proveniență și certificat de calitate riscă amendă de pînă la 10 000 de lei și confiscarea mărfii.

Moldovenii nu sînt pregătiți pentru zilele negre, iar cînd nu au bani strîng cureaua

Moldovenii nu sînt pregătiți pentru zilele negre, iar cînd nu au bani strîng cureaua. Cel puțin asta arată datele unui studiu realizat de o companie de consultanță în afaceri. Potrivit sondajului, 66 la sută dintre intervievați, cu vîrsta de peste 50 de ani, nu au bani pentru zilele grele. Cei care, însă, reușesc să facă economii, le țin la ciorap.

Potrivit studiului, mai mult de jumătate dintre persoanele în etate nu au bani pentru zilele negre. Tot cei de vîrsta a treia preferă să-și strîngă cureaua, doar ca să nu aibă datorii. Bătrînii spun că pensia modestă abia le ajunge pentru a supraviețui.

Cei care își permit să pună bani deoparte sînt moldovenii cu vîrsta de pînă la 30 de ani. Fiecare al treilea dintre aceștia își ține economiile la ciorap și doar 12 la sută îi depun la bancă. Și mai puțini investesc în afaceri sau își cumpără imobile. Potrivit sondajului, 78 la sută dintre moldoveni nu au luat niciodată un credit de la bancă.

Majoritatea din persoanele chestionate susțin că acumulează datorii din cauza veniturilor mici și facturilor mari. Sondajul a fost realizat de o companie de consultanță în afaceri. La întrebările specialiștilor au răspuns peste o mie de oameni din toate localitățile țării.

Două ore împotriva discriminării la Grățiești

Primarul, asistenții sociali, medicii, contabilii, profesorii dar și tinerii din localitatea Grățiești au participat la o lecție publică dedicată fenomenului discriminării și prevenirii acestei practici. Evenimentul face parte din cadrul Campaniei naționale „Două ore împotriva discriminării”, inițiată de către Coaliția Nediscriminare (CND).

Lecția a fost ținută de către Doina-Ioana Străisteanu, avocată în domeniul drepturilor omului și unul dintre cei cinci membri ai Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, care a vorbit despre ce este discriminarea, cum poate fi prevenit acest fenomen, dar și prevederile legii cu privire la asigurarea egalității. Experta a prezentat mai multe studii de caz, astfel încît participanții să poată percepe cu ușurință ce este discriminarea și cum să se apere în situațiile discriminatorii.

Ca rezultat, participanții au acordat o serie de întrebări printre care dreptul la indemnizații, dreptul la angajare în cîmpul muncii, predarea religiei în instituțiile de învățămînt, angajarea femeilor însărcinate dar și situația profesorilor cu vîrsta de pensionare și angajarea tinerilor specialiști. Potrivit unor participanți, una dintre cele mai mari probleme ale localității Grățiești ar fi necunoașterea legislației și a drepturilor omului de către populație, fapt ce duce la discriminare.

În acest context, celor prezenți li s-a vorbit despre existența Liniei Nediscriminare - 0 8003 8003, din cadrul CND, despre consultanța de care vor beneficia dar și gratuitatea și confidențialitatea acestei linii.

Menționăm că, lecția publică a fost organizată de către Coaliția Nediscriminare și face parte din cadrul proiectului „Promovarea Politicilor Nediscriminatorii în Republica Moldova”, finanțat de către Civil Rights Defenders, Suedia, în colaborare cu Maria Boico, para-juristă în cadrul proiectului implementat de Fundația Soros-Moldova „Abilitarea juridică a comunităților rurale prin intermediul unei rețele de para-juriști comunitari”.

Discuții pe marginea pachetului proiectelor de legi privind măsurile anticorupție

Ministerul Justiției a prezentat, recent, în cadrul unei întruniri, pachetul proiectelor de legi cu privire la măsurile anticorupție. Documentul a obținut avize favorabile din partea experților europeni. Aceste legi par a deschide calea spre pedepsirea reală a funcționarilor publici prinși cu mită.

La eveniment au participat, președintele Parlamentului Republicii Moldova Igor Corman, ministrul Justiției Oleg Efrim, ambasadorul SUA în Republica Moldova William H. Moser, șeful Delegației UE în R. Moldova Pirkka Tapiola, șeful Departamentului Acțiuni împotriva Crimelor din cadrul Consiliului Europei Ivan Kodjickov, reprezentanți ai instituțiilor de drept din Republica Moldova, experți internaționali anticorupție, membri ai societății civile.

Potrivit Direcției Comunicare și Relații Publice a Parlamentului Republicii Moldova, în mesajul de salut adresat participanților, președintele Parlamentului s-a referit la implementarea reformelor în domeniul justiției și la modificările legislative care se impun pentru ca cetățenii Republicii Moldova să-și recapete încrederea în instituțiile de drept.

„Scopul acestei reforme este ca să avem o justiție imparțială, care să ia decizii legale, o justiție în care cetățenii să creadă. Pachetul de legi în domeniul reformării justiției, adoptat zilele trecute de Guvern, trebuie să ajungă în Legislativ în zilele următoare. Aici, vom avea toată voința și vom acorda prioritate acestor legi. Important este ca soluțiile propuse să fie corecte și să fie luate atât în baza recomandărilor experților internaționali, cât și a practicii din alte țări. Este importantă adoptarea legilor, dar mult mai important este felul în care acestea vor fi implementate”, a menționat Igor Corman, remarcând prezența nivelului scăzut al încrederii cetățenilor în justiție, plîngerile lor zilnice, condamnările Republicii Moldova la CEDO etc.

Potrivit președintelui Parlamentului, în ultimii ani, autoritățile au depus eforturi semnificative pentru reformarea sistemului justiției din Republica Moldova în vederea alinierii acestuia la standardele europene. Igor Corman a amintit despre adoptarea în Parlament a Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 și a Planului de acțiuni pentru im-

plementarea acesteia. Președintele Parlamentului a mulțumit partenerilor externi de dezvoltare, în special UE și SUA, pentru sprijinul oferit în reformarea sistemului de drept, menționând importanța unei bune coordonări, pe plan intern, a eforturilor autorităților, astfel încât asistența oferită să fie utilizată eficient.

„Sînt sigur că ne va reuși să creăm toleranță zero față de corupția în justiție. Cred că excluderea acestui fenomen din instituțiile de drept va da un impuls foarte puternic com-

și să venim cu măsuri, pe alocuri radicale.

Pachetul de legi anticorupție, menit să reformeze sistemul judecătoresc din Republica Moldova trebuie să fie nu doar adoptat, ci și implementat, pentru că de funcționalitatea unui sistem judiciar incoruptibil depinde și bunăstarea cetățenilor. Aceasta este recomandarea oficialilor străini, acreditați în țara noastră.

În context, șeful delegației Uniunii Europene Pirkka Tapiola, și ambasadorul Statelor Unite William Moser au declarat că reforma nu se rezumă la corectări sporadice, ci trebuie să devină o schimbare sistemică.

P. Tapiola a atenționat autoritățile că, dacă reformele nu vor fi implementate, statul va stagna, iar sărăcia va fi la ea acasă.

„Întrebarea este cînd vor fi aceste legi implementate și cît va dura procesul de schimbare în domeniul justiției, cît va mai dura pînă ce aceste schimbări vor deveni sistemice. Este foarte important ca acești pași, care mișcă țara

din loc, să devină sistemici. Dacă aceste reforme nu vor avea loc, nu vor fi implementate, iar sistemul judiciar nu va fi funcțional, există riscul unei stagnări și al unei sărăcii pe termen lung”, a spus Pirkka Tapiola.

În alocuțiunea sa, ambasadorul SUA în Republica Moldova a declarat: „Corupția răspîndită în domeniul public reprezintă mai mult decît o problemă pentru Guvern. Este cea mai mare amenințare pentru democrația Republicii Moldova. Corupția în sistemul justiției este opusul legii. Dacă Moldova are o atitudine serioasă față de dezvoltarea democratică și economică și față de integrarea în Europa, trebuie să combată corupția. Nu doar elaborează aceste legi, dar ceea ce este mai important – implementați, implementați!”

Mai mult, William Moser afirmă că, sistemul va deveni funcțional atunci cînd vor avea loc condamnări concrete.

„Eram în biroul meu, în 2007, cînd un funcționar a fost arestat. Știți ce a spus toată lumea? „Astăzi e o zi mare, pentru că știm că sistemul nostru funcționează cu adevărat”. Trebuie să fie trași la răspundere oficiali pentru acte criminale. Legea trebuie să aibă toate instrumentele necesare pentru a urmări orice persoană publică care încalcă

normele de drept”, a adăugat William Moser

Amendamentele legislative respective prevăd și mărirea salariilor pentru judecători, de cel puțin 3 ori. Astfel, judecătorii, care au împlinit vîrsta de 50 de ani și au activate ca judecător cel puțin 12 ani și jumătate, vor avea două opțiuni: să iasă la pensie sau să continue să activeze pînă la 65 de ani, dar în acest caz, le va fi achitat doar salariul.

Modificările și completările legislative vizate precizează și condițiile în care se pensionează judecătorii. Prin urmare, judecătorul care a atins vîrsta de 50 de ani și are o vechime de muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și șase luni în funcție de judecător, are dreptul la pensie prin vechime de muncă în proporție de 55% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale judecătorilor în exercițiu în ultima funcție deținută. Iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani în funcția de judecător - de 3% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale judecătorului. Dar în total nu mai mult de 80% din această sumă.

Judecătorii care beneficiază deja de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător, vor primi pensia în mărimea stabilită la data intrării în vigoare a acestei legi. În cazul demisiei, eliberării din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, la cerere, pensia acestora va fi recalculată din suma plăților lunare asigurate ale judecătorului, la data depunerii cererii.

Opiniile judecătorilor vizavi de majorarea salariilor reprezentanților acestei profesii sînt împărțite. Acestea au fost împărțite de cîțiva magistrați intervievați, participanți la Adunarea generală a judecătorilor. Așadar, unii sînt nemulțumiți de majorarea modestă, în opinia lor, chiar dacă se promite o triplare a remunerării actuale. Alții se arată convinși că mărirea salariilor promisă le va asigura în sfîrșit un trai decent și va exclude corupția din sistemul judecătoresc.

Domnica Manole, judecătoare la Curtea de Apel Chișinău: „Judecătorii au nevoie de condiții adecvate, judecătorii au nevoie de un salariu corespunzător. Ceea ce este astăzi nu asigură un trai decent pentru un judecător. Noi vorbim de un trai decent, nu de lux. Sîntem de acord să fie înăsprite măsurile anticorupție, eu sînt pentru aceea ca să primesc un salariu decent și să îmi exercit funcția în condițiile legii”.

Anatol Țurcan, membru CSM: „Urăsc cînd cineva spune: dați-le judecătorilor măcar o mie, două sau trei mii de dolari, oricum nu o să se schimbe nivelul corupției. Basta, o să se schimbe. Închipuți-vă un judecător din raion, dacă primește

o mie de euro, are rost să se mîzgălească, să își strice numele pentru o sută de dolari, pentru o găină, pentru o rață? Uitați-vă în țările vecine, chiar în Ucraina, salariul unui judecător este de două ori mai mare decît salariul preconizat. Nivelul de trai în Ucraina e același ca și în Republica Moldova, noi trebuie să facem salarii reale, decente, pentru un judecător începător”.

Proiectul de lege prevede o triplare a salariilor pentru toți judecătorii indiferent de performanțele obținute de aceștia. În acest sens, directorul Institutului de Reforme Penale Victor Zaharia a menționat că salarizarea judecătorilor nu depinde de performanțele acestora: „Există practici în care performanțele sînt conexe la sistemul de remunerare. În cazul nostru, probabil este prea devreme a vorbi de conexarea dintre performanțe și remunerare. În momentul în care remunerarea ar fi suficient de motivantă, putem vorbi despre o gradație în funcție de performanță. La moment, este prematur. Într-o perspectivă, sigur că aceasta va fi o opțiune bună”.

Începînd cu acest an, este pus în aplicare un nou sistem de evaluare a performanțelor judecătorilor. Magistrații sînt evaluați de către un colegiu specializat în baza criteriilor de eficiență, calitate a activității și integritate profesională, inclusiv lipsa dosarelor pierdute la CEDO în ultimii șase ani.

Experții de la Institutul de Reforme Penale constată într-un raport că noul sistem de evaluare ar trebui îmbunătățit pentru a-și atinge scopul și anume promovarea în carieră a celor mai buni și onești judecători și pentru a nu fi perceput ca o simplă formalitate.

Pînă în prezent, 68 de judecători au fost evaluați după noul sistem, toți fiind apreciați pozitiv. Pînă la sfîrșitul anului viitor, urmează a fi evaluați toți judecătorii, iar cei care vor avea evaluări negative, riscă să fie excluși din sistem. Între timp, vor fi date în vileag și posibilele subterfugii birocratice pe care le va putea uzita corpul de judecători ca să zădărnicească noile mecanisme de responsabilizare.

Precizăm că, săptămîna trecută, Guvernul a aprobat un pachet de legi anticorupție, care au scopul de a-i înlătura din sistem pe judecătorii compromiși. Dacă modificările vor fi aprobate și de Parlament, magistrații vor putea fi sancționați chiar și după ce au ieșit la pensie. În legislație vor fi prevăzute sancțiuni pentru „îmbogățire ilicită”, infracțiuni care va fi pedepsită cu amenzii, confiscarea averii sau chiar închisoare. De asemenea, va fi introdusă obligativitatea testării la poligraf pentru candidații la funcția de procuror și judecător.

L.D.

Bolile cronice – principala cauză de deces printre femei

La nivel mondial, bolile cronice sînt principala cauză de deces printre femei. Potrivit unui studiu al Organizației Mondiale a Sănătății, o altă cauză importantă de deces în rîndul femeilor este cancerul mamar, iar aceasta se întîmplă, de cele mai dese ori, din cauza modului nesănătos de viață și a stresului.

Directorul Departamentului Asistență

Specializată de Ambulator și Reabilitare Medicală din cadrul Centrului de Sănătate „Galaxia”, Luminița Suveică, a spus că cel mai des, victimele bolilor cronice sînt femeile din cauza faptului că ele sînt mult mai preocupate de copii și familie, decît de propria sănătate.

Alt motiv ar fi stresul. „Sistemul nervos feminin este mult mai emotiv și sensibil. Femeile mai repede reacționează la situațiile de

stres, mai repede intră în situații de depresie și mai greu ies din ele. Femeile sînt cele pe umerii cărora stă și familia, și copiii”, a spus Luminița Suveică.

Medicul îndeamnă femeile să consume cît mai multe fructe și legume, să facă sport și să evite consumul de sare și grăsimi. Totodată, acestea ar trebui să se adreseze minim de două ori pe an la medic, pentru un consult

de rutină. „Îndemn femeile să nu fumeze. Tot mai multe femei în ultima perioadă sînt posedate de acest viciu care reprezintă o altă cauză de dezvoltare a maladiilor”, susține Luminița Suveică.

Speranța de viață printre femei, la nivel mondial, este de 80 de ani, în țările africane de 56 de ani, iar în Republica Moldova de 74,9 ani.

La Luxemburg a avut loc prima reuniune a miniștrilor Justiției și miniștrilor Afacerilor Interne ai statelor Parteneriatului Estic

La inițiativa președinției lituaniene a Consiliului Uniunii Europene, recent, la Luxemburg a avut loc prima reuniune a miniștrilor Justiției și miniștrilor Afacerilor Interne ai statelor Parteneriatului Estic.

Înălți oficiali din Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova, Ucraina, 28 de state membre ale Uniunii Europene, comisarii europeni pentru afaceri interne și pentru justiție, drepturi fundamentale și cetățenie s-au reunit ca să pună în discuție situația existentă și prioritățile viitoare a cooperării în domeniul justiției și afacerilor interne. Invitatul special al evenimentului a fost secretarul general al Consiliului Europei.

E de menționat că, Republica Moldova a fost reprezentată de către ministrul Justiției Oleg Efrim, și ministrul Afacerilor Interne Dorin Recean.

Subiectele principale asupra cărora s-au axat discuțiile au vizat lupta împotriva criminalității informatice și combaterea crimei organizate și transnaționale, fiind promovată ideea unirii eforturilor Uniunii Europene și țărilor

cea internațională gravă. De asemenea, a fost abordată tematica combaterii corupției, promovării migrației și mobilității, Cecilia Malmstrom, comisarul european pentru afaceri interne, saluând progresele înregistrate de către Republica Moldova în îndeplinirea cerințelor fazei II a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize.

Totodată, s-a vorbit detaliat și despre reforma sistemului justiției, dar și cooperarea în materie juridică precum formele bilingve, protecția victimelor

infrațiunilor, protecția datelor cu caracter personal, lupta împotriva drogurilor etc., fiind apreciată înalt necesitatea continuării cooperării în domeniul justiției în vederea schimbului de bune practici pentru modernizarea sistemului judiciar. Participanții la reuniune au con-

venit să fie organizate cu regularitate întruniri pentru a fi analizate progresele reformelor în curs, în statele din Parteneriatul Estic, precum și pentru a monitoriza modul de implementare a acestor reforme.

În context, ministrul Justiției Oleg Efrim a prezentat rezultatele implementării Strategiei de reformare a sectorului justiției din Republica Moldova, iar Viviane Reding, comisarul european pentru justiție, drepturi fundamentale și cetățenie, a statelor membre ale UE și țărilor PaE, a încurajat țara noastră să continue buna implementare a reformelor demarate.

La rîndul său, Dorin Recean a menționat că, Republica Moldova împărtășește prioritățile Uniunii Europene în combaterea crimei organizate și intenționează să-și asume mai multă responsabilitate pentru securitatea regională prin intermediul asigurării gestionării corespunzătoare a frontierelor, combaterii eficiente a corupției și crimei organizate. În aceeași ordine de idei, ministrul s-a referit la dinamica pozitivă a cooperării Republicii Moldova cu Oficiul European de Poliție, remarcînd conve-

nirea asupra Foii de parcurs pentru trecerea de la cooperarea strategică la cea operațională, detașarea la Oficiul European de Poliție a unui ofițer de legătură, pregătirile pentru instituirea liniei securizate de comunicare, precum și viitoarea vizită în Republica Moldova a unei misiuni de evaluare a nivelului de protecție a datelor cu caracter personal în contextul încheierii acordului operațional de cooperare.

Ca rezultat al reuniunii, a fost adoptată Declarația comună privind cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne în cadrul Parteneriatului Estic, prin care participanții au optat pentru consolidarea cooperării între țările Parteneriatului Estic și Uniunea Europeană în domeniile abordate, precum și pentru continuarea practicii convocării reuniunilor de genul dat. Documentul respectiv reprezintă o contribuție importantă la viitoarea reuniune la nivel înalt a Parteneriatului Estic (28 - 29 noiembrie 2012, Vilnius), fiind un exemplu elocvent a dezvoltării cooperării tematice în cadrul acestei inițiative regionale.

C.D.

Reprezentanții Ministerului Justiției al Republicii Moldova au participat la cel de-al 8-lea Forum Internațional privind e-Apostila

În unul din numerele anterioare ale publicației noastre v-am informat despre lansarea serviciului electronic e-Apostila, care presupune eliberarea apostilei în format electronic, astfel, Republica Moldova devenind al 5-lea stat din întreaga lume, și al 2-lea din Europa care a implementat acest serviciu. În acest context, Secretariatul Convenției de la Haga a invitat reprezentanții Ministerului Justiției la lucrările Forumului Internațional privind e-Apostila pentru a prezenta și altor state membre (potențiale membre) ale Convenției de la Haga cele mai bune practici implementate în Moldova în acest domeniu.

Potrivit ministerului de ramură, viceministrul Justiției Sabina Cerbu a participat în cadrul celui de-al 8-lea Forum Internațional privind e-Apostila, care s-a desfășurat, în acest an, la Montevideo, Uruguay. În cadrul foru-

mului, au fost prezentate reușitele lansării proiectului e-Apostila în Republica Moldova, precum și modul de funcționare și implementare al acestui serviciu. Totodată,

participanții la eveniment au discutat subiecte privind avantajele implementării serviciului de apostilare electronic, modul de recunoaștere a acestor documente de către state care solicită acte apostilate, aspecte tehnice privind aplicarea semnăturilor electronice în procesul de apostilare a actelor oficiale emise de autoritățile publice, accesul la registrele electronice ale apostilei etc.

Astfel, reprezentanții Ministerului Justiției transmit buna experiență privind implementarea apostilei electronice către serviciile responsabile pentru aplicarea apostilei din Estonia, Azerbaidjan, Tadjikistan, Kirgîzstan.

L.D.

Gallup: Nivelul de percepție a corupției în instituțiile guvernamentale din Republica Moldova este de 84%

Datele ultimului studiu realizat de sociologii Gallup arată că în Republica Moldova se înregistrează un nivel înalt de percepție a corupției (84%) în instituțiile guvernamentale.

Astfel, la întrebarea „Este fenomenul de corupție răspândit în instituțiile guvernamentale din țara d-voastră?”, 84% din moldoveni au răspuns pozitiv.

Din fostele republici sovietice, Lituania cu 90% și Kirgîzstan cu 85%, au depășit Republica Moldova la acest capitol.

Experții au ajuns la concluzia că, populația din întreaga lume percepe corupția guvernamentală drept o problemă larg răspândită, care însă, nu depinde dacă în țara în care locuiesc, presa este liberă (un indicator al bunei guvernări și dezvoltări) sau presa este limitată.

Printre țările cu cea mai înaltă rată de percepție a corupției se numără: Tanzania (95%), Republica Cehă (94%) și Kenia (93%). La coada clasamentului se află Ruanda (5%) Suedia (14%), Danemarca (15%) și Singapore (15%).

Cît privește vecinii noștri, 77% din ucraineni și 80% din români percep corupția la nivel guvernamental.

Sondajul a fost efectuat în perioada 2012, în 129 de țări ale lumii, pe un eșantion de o mie de persoane din fiecare țară, cu vîrsta de peste 15 ani, iar marja de eroare variază de la 1,7 la 5,6 puncte procentuale.

Gallup este o companie americană cunoscută, care se specializează pe diferite sondaje de cercetare desfășurate în toată lumea.

Salariul mediu în Moldova a crescut timp de un an cu 9,4%

Salariul mediu pe economie în Moldova, în august 2013, a constituit 3832,4 lei (293,4 dolari SUA), ceea ce este cu 9,4% mai mult decît anul precedent. Însă, luînd în considerare rata inflației, acesta a crescut cu 5,5%.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în sfera bugetară salariul mediu, timp de un an, a crescut cu 12,5% - pînă la 3267,5 lei, iar în sectorul real al economiei cu 8,1% - pînă la 4058,4 lei.

Tradițional, cele mai mari salarii le au lucrătorii sectorului financiar - 7652,2 lei (+12,4%) și a întreprinderilor de aprovizionare cu căldură, apă, gaze naturale - 6527,3

lei (+9,9%), precum și funcționarii de stat - 4994,3 lei (+15,1%).

Cele mai mici salarii sînt în piscicultură - 1883 lei, cu toate că acestea s-au majorat cu 15,1%, în agricultură și silvicultură - 2394,2 lei (+12,6%).

Salariul mediu în sfera învățămîntului, timp de un an, s-a majorat cu 21,4% - pînă la 2822,3 lei, iar în sfera ocrotirii sănătății și a asigurării sociale cu - 6,2% - pînă la 3637,4 lei.

Salariul mediu pe economie în Moldova, în 2012, constituia 3477,7 lei, cu 8,9% mai mult decît în anul precedent (4,1% ajustat în funcție de inflație).

Angajații ar putea primi bonuri de masă, pe lîngă salariu

Salariații ar putea primi bonuri de masă, acordate adițional la salariu. Un proiect de lege care prevede acest lucru a fost înaintat Guvernului de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Proiectul nu stipulează însă, că este vorba despre oligarea angajatorilor de a acorda aceste tichete, ci doar dreptul de a o face. Astfel, salariații vor primi tichete pentru masă doar dacă angajatorul va dori să le ofere.

Șeful adjunct al Direcției Dezvoltare Resurse Umane și Politici Ocupaționale, Anna Gherganova, a declarat că tichetul de masă va reprezenta o sumă scutită de plata impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurare socială, primelor de asigurare medicală și parțial deductibilă la calcularea impozitului pe venit datorat de angajator.

Angajatorii vor fi în drept, și nu obligați, să acorde salariaților aceste tichete de masă. De asemenea, angajatorul va determina valoarea nominală a unui tichet de

masă, acordat salariaților săi, însă aceasta nu trebuie să fie mai puțin de 25 de lei.

Tichetele de masă pot fi utilizate doar la unitățile de alimentație publică, care au încheiat contract de prestări servicii cu operatorul care le-a emis.

A fost inaugurat Centrul Monitorizare și Control Trafic

Centrul Monitorizare și Control Trafic al Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI a fost inaugurat recent.

ministrul Afacerilor Interne Dorin Recean, și ambasadorul Republicii Populare Chineze în Republica Moldova Tong Mingtao.

Ministerului Afacerilor Interne de către Republica Populară Chineză. Astfel, de către partea chineză au fost oferite 11 containere cu utilaj necesar pentru lansarea proiectului: 162 piloni, 571 de camere video, 8 radare staționare, 26 km de cablu de fibră optică, utilajul necesar pentru construcția Centrului de Monitorizare (calculatoare, servere, monitoare etc.) și alte componente necesare.

Executanții principali ai proiectului sînt reprezentanții părții chineze, Republica Moldova, în calitate de coparticipant la proiect, a avut doar cheltuieli adiționale cum ar fi cele ce țin de montare, construcție și telecomunicații (cheltuieli estimate aproximativ la 6,5 mil. lei). Partea chineză a oferit un grant în mărime de 4,5 mil. dolari americani.

Sistemul de videomonitorizare a traficului rutier are posibilitatea de a capta imagini din trafic; numărul de înmatriculare

a automobilelor care trec prin zona de supraveghere; stabilește viteza medie de deplasare a mijlocului de transport pe un sector anumit de drum; captează imaginea conducătorilor auto; poate fi interconectat la orice bază națională și internațională; poate stabili sectoarele de drum pe care sînt create ambuteiaje. De asemenea, sistemul funcționează pe timp de noapte și este protejat de atacuri vandalice.

La moment, sînt instalate camerele de supraveghere video la 2 intersecții din mun. Chișinău (str. Dacia – Aeroportul Vechi și str. București – Maria Cebotari), iar la alte 20 de intersecții sînt efectuate lucrări de montare a pilonilor și camerelor video. Pînă la finele acestui an, camerele de supraveghere urmează să mai fie instalate în 39 de intersecții cu extinderea ulterioară pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

C.D.

Potrivit ministerului de resort, la eveniment au participat prim-ministrul Iurie Leancă,

Construcția, dotarea și amenajarea centrului a fost realizată cu suportul unui grant oferit

Ministerul Mediului a prezentat noua Lege a apelor, care va intra în vigoare la 26 octombrie

Noua Lege a apelor, care va intra în vigoare pe 26 octombrie, va porni o reformă a procesului de gestionare a resurselor acvatice, care, la rîndul său, implică reforma cadrului instituțional și un management integrat al resurselor de apă. Declarații în acest sens a făcut ministrul Mediului Gheorghe Șalariu, în cadrul conferinței de presă dedicate noului document.

Potrivit ministrului, în procesul de elaborare și promovare a Legii apelor și a actelor secundare am avut

și avem susținerea Fondului Provocărilor Mileniului, a Agenției Elvețiene de Cooperare și Dezvoltare și a Uniunii Europene. „Republica Moldova este prima țară din regiunea Europei de Est, a Caucazului și Asiei Centrale (EECCA) care a instituit cadrul

legal pentru gestionarea bazinelor hidrografice (GBH), înlocuind Codul apelor din timpurile sovietice. În același timp, Republica Moldova este cea de-a

doua țară (după Armenia), care a armonizat, parțial, legislația națională în domeniul apelor cu cerințele directivelor UE din domeniu”, a subliniat Gh. Șalariu.

Un aspect important luat în considerare în noua lege este exclusivitatea dreptului de proprie-

tate al statului asupra resurselor de apă de suprafață și subterane. Astfel, conform Legii apelor, statul este cel care stabilește regimul juridic de gestionare a apelor, creează structura organizatorică cu scopul de a asigura folosirea rațională a apelor, protecția acestora împotriva poluării, realizează măsuri de prevenire etc.

Totodată, legea prevede mecanisme de gestionare a resurselor de apă în cadrul bazinelor hidrografice. Aceste mecanisme vor contribui la eficientizarea

acțiunilor statului privind prevenirea deteriorării continue, conservarea, protecția și restabilirea resurselor de apă de suprafață și subterane. Implementarea legii va permite o mai bună cunoaștere a disponibilității resurselor de apă prin perfecționarea siste-

mului de monitorizare și de gestionare a datelor despre starea resurselor de apă. De asemenea, noua lege reglementează aspectul gestionării secetei și a riscului de inundații cu indicarea regimului folosinței apelor pe timp de secetă declarată oficial.

Pe lângă reglementările pe care le introduce noua lege, la conferință a fost prezentat și modelul platformei comune de autorizare a folosinței apei, care va permite instituirea unui ghiseu unic de eliberare a autorizațiilor în acest sens, creat de Centrul e-Guvernare la inițiativa Programului Compact. Platforma comună de autorizare a folosinței apei reprezintă un sistem informatic destinat gestionării proceselor de recepționare, procesare a cererilor și eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei. Datorită acestui sistem, persoanele fizice și juridice nu se vor mai confrunta cu proceduri complicate, costisitoare și de durată pentru obținerea autorizațiilor de folosință a apei.

Atelier de lucru privind tehnici speciale de investigație și cadrul legal al acestora

Un atelier de lucru privind tehnicile speciale de investigație și cadrul legal al acestora („Tehnici speciale de investigații”), a avut loc recent. Evenimentul a fost organizat de către Direcția Generală Relații Internaționale și Integrare Europeană a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în parteneriat cu experții Consiliului European.

La deschidere, a participat șeful Inspectoratului General al Poliției Ion Bodrug. În prima zi a atelierului, a fost făcută o introducere generală a Convenției Europene a Drepturilor Omului și a Codului European de Etică Polițienească. S-a tras atenția nemijlocit la textele adoptate de către Comitetul de miniștri al Consiliului European, în urma cărora au fost prezentate și recomandări pentru Republica Moldova,

se precizează într-un comunicat al Ministerului Afacerilor Interne.

Deciziile luate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului privind plîngerile și abuzurile în procedurile de crimă organizată, jurisprudența CEDO și identificarea modelelor legale, au constituit alte subiecte-cheie în prima zi de lucru a seminarului.

Totodată, prin intermediul unor debateri, experții străini au făcut schimb de opinii pe marginea legislației țării noastre referitoare la prevenirea crimei organizate și activității speciale de investigații.

Alte aspecte, precum cooperarea judiciară și polițienească în lupta împotriva crimelor transfrontaliere, tehnici speciale de investigație și cadrul legal al acestora, programul de protecție a datelor cu caracter personal, legislația italiană în vigoare și practica franceză, dar și alte tematici actuale au fost abordate profund în cadrul atelierului de lucru vizat.

C.D.

Începe campania „Protejează-mi copilăria”

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a lansat campania „Protejează-mi copilăria”. Scopul acesteia este să prevină și să combată violența. Potrivit unui studiu realizat de minister, 50% din părinții intervievați au declarat că pedeapsa fizică este acceptabilă, iar alți 10% - că este necesară. Același studiu mai arată că 33 la sută dintre copii au fost bătuți în ultimul an, 40% au fost pămuiți, iar alți 25% amenințați cu bătaia sau agresați verbal.

În cadrul campaniei, vor fi difuzate două spoturi video și audio, va fi organizat un concurs național al desenelor în toate școlile și vor fi organizate seminare, mese rotunde și maratoane antiviolență.

„Copiii sînt mesaje vii pe care le trimitem unor timpuri, de ace-

ciplină, atunci, în 2009, numărul acestora s-a ridicat la 93%.

ea vrem să le protejăm copilăria. Societatea nu a renunțat la comportamentele crude cum este violența. Motivele de justificare sînt legate de lipsa autorității parentale. Pălmuirea este cea mai tolerantă formă de violență, iar jumătate dintre părinții intervievați în studiu spun că ea nu trebuie exclusă ca metodă de pedeapsă”, a declarat ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Valentina Buliga.

Aceasta spune, însă, că metodele de educare a copiilor sînt din ce în ce mai bune. „Dacă în anul 2003, doar 65% din părinți foloseau discuția ca formă de disciplină, atunci, în 2009, numărul acestora s-a ridicat la 93%.

Mai mult, începînd cu 1 ianuarie 2014, ministerul va lansa un Telefon al Copilului, unde vor fi oferite consultații și suport copiilor abuzați fizic sau verbal de părinții lor”, a mai adăugat ministrul.

Partenerii ministerului în această companie sînt UNICEF-ul și compania „Gas Natural Fenosa”. „Trebuie să ne unim forțele, pentru că ne alarmează această situație. Fiecare copil trebuie protejat de violența fizică și emoțională. Violența e greu perceptibilă, pentru că are loc în spații închise, acasă, în clasele de studii. Copiii bătuți au toate șansele să dezvolte ulterior boli psihice, dar și fizice”, a declarat Nune Mangasaryan, reprezentantul UNICEF în R. Moldova.

Tot în cadrul campaniei, „Gas Natural Fenosa” va expedia, pe lângă factura lunară, cite un pliant informativ despre violență. „Aproape 700 000 de familii vor primi facturile împreună cu pliantele. Opt persoane cu dizabilități capsează în fiecare zi cele două foi”, a spus Silvia Radu, președintele companiei.

● La solicitarea cititorilor

Modul de scutire de plata taxei de studii a studenților și elevilor instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat înmatriculați pe bază de contract

Guvernul Republicii Moldova, pe data de 15 februarie 2001, a aprobat Regulamentul cu privire la scutirea de plata taxei de studii a studenților și elevilor instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat înmatriculați pe bază de contract. Actul men-

Republica Moldova se efectuează prin ordinul rectorului (directorului) instituției de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, în baza deciziei Consiliului de administrare, coordonată cu ministerul de resort. Scutirea de plata taxei de studii se efectuează, de regulă, în pri-

și economice și nu mai mică decât 8 (opt) puncte la celelalte profiluri;

b) venitul mediu lunar la un membru al familiei pe șase luni premergătoare lunii încheierii semestrului de studii să nu depășească zece salarii minime.

Ca excepție, scutirea de plata taxei de studii se efectuează și pentru persoanele cu media notelor obținute la sesiunea ordinară din semestrul de studii precedent nu mai mică decât 8 (opt) puncte la profilurile socio-umane și economice și nu mai mică decât 7 (șapte) puncte la celelalte profiluri, în următoarele cazuri:

a) și-au pierdut întreținătorul (părinții, tutore-

le);

b) sînt persoane cu dizabilități care își fac studiile la învățământul cu frecvență redusă;

c) își fac studiile la învățământul cu frecvență redusă cu profil pedagogic și activează în instituțiile de învățământ preuniversitar;

d) își fac studiile la învățământul cu frecvență redusă și activează ca instructori, maiștri instruire de producție și/sau profesori de discipline de profil în instituțiile de

învățământ secundar profesional;

e) venitul mediu lunar real la un membru al familiei nu depășește cinci salarii minime.

Persoanele interesate prezintă Consiliului de administrare al instituției respective de învățământ cererea privind scutirea de plata taxei de studii, la care se anexează:

a) copia foii matricole ce confirmă rezultatele sesiunii de examene și colocvii din semestrul de studii precedent;

b) certificatul privind componența familiei;

c) certificatul privind venitul mediu lunar al unui membru al familiei pe șase luni premergătoare lunii încheierii semestrului de studii respectiv;

c) avizul decanului facultății (șefului secției) respective.

Persoanele eliberate de plata taxei de studii nu pot beneficia de burse de studii. Rectorii (directorii) instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat urmează să includă rezultatele scutirii de plata taxei de studii în raportul anual cu privire la activitatea instituției de învățământ. Ministerele de resort exercită funcția de control și verifică corectitudinea procesului de scutire de plata taxei de studii a studenților și elevilor din instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate pendinte.

ționat reglementează procesul de scutire de plata taxei de studii (parțială sau completă) a studenților și elevilor înmatriculați pe bază de contracte încheiate între instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate de stat și persoanele fizice din Republica Moldova.

Scutirea de plata taxei de studii a studenților și elevilor înmatriculați pe bază de contract în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate de stat din

mele 15 zile de la începutul fiecărui semestru (începînd cu anul doi de învățământ) la profilul, specialitatea, forma de studii respectivă, în locurile disponibile cu finanțare de la bugetul de stat (în limita alocărilor bugetare), ținînd cont de respectarea următoarelor condiții:

a) media notelor obținute la sesiunea ordinară din semestrul de studii precedent nu este mai mică decât 8,5 (opt întreg și cinci zecimi) puncte la profilurile socio-umane

Acționez pentru că îmi pasă – un nou mod de abordare a problemei integrării comunităților de romi

In incinta Biroului Relații Interetnice al Republicii Moldova a avut loc masa rotundă republicană cu genericul „Creșterea nivelului de incluziune a romilor din Republica Moldova: un nou mod de abordare” organizată de Centrul de Resurse și Consultanță „Ograda Noastră”.

În cadrul evenimentului, au participat lideri și activiști pro-romi, reprezentanții BRI al Republicii Moldova, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ONG-urile în domeniul dezvoltării educației precum: LED și „Terres des Hommes”. La fel, în cadrul întrunirii a participat și Claude Cahn, consilier pentru Drepturile Omului, Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului în Moldova; Oficiul Coordonatorului Rezident ONU în Moldova.

Scopul mesei rotunde a fost de a pune în lumină un nou mod de abordare a problemei incluziunii echitabile a cetățenilor de proveniență romă, precum și de a sensibiliza societatea civilă și factorii de decizie în vederea ridicării nivelului de incluziune socială al romilor din Republica Moldova.

Modul de abordare nou a fost prezen-

tat prin prisma succeselor atinse în urma realizării proiectului: „Creșterea nivelului de incluziune a romilor din Republica Moldova: dezvoltarea capacităților și facilitarea participării egale”(inițiativa s-a desfășurat în 6 localități ale Republicii Moldova, satele Chetrosu și Gribova din raionul Drochia, s. Parcani, Călărași, s. Cărpineni, Hîncești, or. Hîncești și orașul Comrat) avînd ca scop combaterea atitudinilor și stereotipurilor negative vizavi de cetățenii de proveniență romă prin ridicarea nivelului de participare și implicarea în viața comunității.

În cadrul evenimentului, liderii grupurilor de inițiativă din comunități au vorbit despre efectele imediate în urma folosirii formulei noi propuse de integrare socială transmisă prin sloganele promovate în proiect: „Sînt rom și îmi iubesc țara în care m-am născut!” și „Acționez pentru că îmi pasă”, formula ce presupune interacțiunea celor 3 actori direct vizati în procesul de integrarea comunității

rome: comunitatea romă – comunitatea non-romă – factorii de decizie.

De asemenea, în cadrul evenimentului au fost discutate succesele și insuccesele în urma colaborării dintre so-

cietatea civilă reprezentată prin liderii pro-romi, ONG-urile pro-rome și Guvernul Moldovei în problema integrării echitabile a comunităților de romi.

Evenimentul a fost organizat grație sprijinului partenerilor „Ograda Noastră”, Guvernului statului, și BRI al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Ambasadei SUA în țara noastră.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Care sînt termenele legale de examinare a petițiilor și dacă, conform legii, pot fi examinate petițiile anonime?

Un grup de studenți din r-n Căușeni

Conform Legii cu privire la petiționare, petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară - fără întârziere sau în termen de 15 zile de la data înregistrării.

În cazuri deosebite, termenul de examinare poate fi prelungit de către conducătorul organului corespunzător cu cel mult o lună, fapt despre care este informat petiționarul.

Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiționarului. Petițiile (cererile) prin care se solicită o informație oficială se examinează în termenele stabilite în legislația privind accesul la informație.

Dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestui organ în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul. Legea interzice remiterea petițiilor organelor sau persoanelor oficiale, acțiunile ori deciziile cărora sînt atacate.

Petițiile trebuie să fie semnate de autor, indicîndu-se numele, prenumele și domiciliul. Petițiile în formă electronică conțin informații privind numele, prenumele, domiciliul și adresa electronică a petiționarului. Petițiile ce nu întrunesc condițiile menționate se consideră anonime și nu se examinează. Fac excepție petițiile ce conțin informații referitoare la securitatea națională sau ordinea publică, care se remit spre examinare organelor competente.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(octombrie 2013, nr. 40(491))

Continuă cursa pentru CSM

Lupta pentru obținerea unui fotoliu în Consiliul Superior al Magistraturii continuă. Membrii CSM au decis convocarea unei adunări generale extraordinare a judecătorilor – pe data de 22 noiembrie.

Totodată, magistrații care doresc să devină membri în Consiliu, dar nu și-au depus dosarele, mai au timp să o facă pînă pe 4 noiembrie.

Din cei 13 candidați înaintați pînă acum, numai trei au întrunit numărul necesar de voturi. Este vorba despre Dumitru Visternicean, Tatiana Răducanu și Anatolie Țurcan.

Deși a aspirat și actualul președinte al CSM, Nichifor Corochii nu s-a numărat printre favoriți. Printre cei care au rîvnit la funcția de membru CSM a fost și Ion Druță, și Dina Rotarciuc.

Adunarea generală a judecătorilor trebuie să mai aleagă trei membri în Consiliul Superior al Magistraturii.

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sprînceană Larisa, domiciliată: satul Băcșeni, Nisporeni, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4, sala nr. 9, et. 2), unde va avea loc examinarea în ordine de apel a dosarului civil la acțiunea lui Aliev Elicin către Sprînceană Larisa.

Judecător

Marina Anton

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Valegum”, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. Nucarilor, nr. 11, apt. (of.) 28, pentru data de 25 noiembrie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 67), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Știrbu Auto” privind încasarea sumei neachitate, a dobînzii și a cheltuielilor de judecată.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului FPC „Iutel-Latinca” SRL, pentru data de 15 ianuarie 2014, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea depusă de către SRL „First Hotel” ÎCS privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Catană

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Moraru Sergiu, domiciliat: mun. Chișinău, str. Andrei Doga, nr. 25, apt. 39, pentru data de 7 noiembrie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, et. 2, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de reclamat în cauza civilă intentată de Palamarcu Cezar.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iurie Țurcan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Grecu Ana, născută pe data de 23.09.1971, domiciliată: mun. Chișinău, str. Ismail, nr. 65, apt. 5, pentru data de 26 noiembrie 2013, ora 9.45, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, et. 2, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție), unde va avea loc examinarea cauzei la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Valentin, domiciliat în mun. Chișinău privind privarea dreptului de posesie a spațiului locativ în apt. 5, situat în mun. Chișinău, str. Ismail, nr. 65.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iurie Țurcan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciobanu Alexandru Feodor, pentru data de 4 decembrie 2013, ora 17.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SAR „Donaris Group” SA privind încasarea sumei.

Judecător

Lilia Lupașco

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Socolnic Maxim Vladimir, domiciliat: mun. Chișinău, bdul Traian, nr. 13/1, apt. 61, pentru data de 15 noiembrie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SH „Hendrix Bail” privind încasarea datoriei.

Judecător

Stelian Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Antohi Cristina, pentru data de 20 noiembrie 2013, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 1„A”), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată de Aliev Elcin privind încasarea datoriei.

Judecător

Nicolae Șova

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gamuraru Mihail, pentru data de 27 noiembrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de Doțen Inna privind desfășurarea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Judecător

Maria Țurcan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vitneanschi Victor, Vitneanschi Vadim, pentru data de 28 noiembrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea OM „Creditativ” SRL către: Vitneanschi Victor, i/a Vitneanscaia Galina, Vitneanschi Vadim, Negru Irina, Negru Maxim, executorul judecătoresc Delev Olga privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Epureanu Grigore Andrei, pentru data de 8 noiembrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Epureanu Zinaida privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător

Ina Dutca

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Leca Emilia, domiciliată: satul Susleni, Orhei, pentru data de 7 noiembrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de Leca Roman privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Vulpe Alexandru Ion, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. I. Iachir, nr. 47, apt. 66, pentru data de 13 noiembrie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 7) în calitate de pîrît la acțiunea înaintată de Tofilat Diana privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cocerva Vera, domiciliată: satul Brăviceni, Orhei, pentru data de 15 noiembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de Cocerva Ivan privind desfășurarea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Postu Tamara Nicolaie, cu ultimul domiciliu: satul Biești, Orhei, pentru data de 15 noiembrie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 7) în calitate de pîrît la acțiunea înaintată de OM „Alo Credit” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Morcan Alexandru Gheorghe, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Ștefan cel Mare, nr. 3, apt. 14, pentru data de 21 noiembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Morcan Mariana privind desfășurarea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Dogoter Veaceslav, cu ultimul domiciliu: satul Ivancea, Orhei, pentru data de 25 noiembrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 7) în calitate de pîrît la acțiunea înaintată de Rața Liudmila privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Talimars”, pentru data de 12 noiembrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît la cererea depusă de SA „JLC” privind încasarea sumei.

Judecător

Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Comp Vest”, pentru data de 12 noiembrie 2013, ora 16.15, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît la cererea depusă de SA „JLC” privind încasarea sumei.

Judecător

Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Jmurco Andrian, pentru data de 25 noiembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de USA „Immigration Visa” INC privind încasarea sumei.

Judecător

Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Arhitecard”, cu sediul: mun. Chișinău, bdul Grigore Vieru, nr. 22/1, apt. (of) 20, pentru data de 27 noiembrie 2013, ora 12.10, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, et. 2, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție), unde va avea loc examinarea cauzei la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Monolit”, mun. Chișinău privind încasarea sumei de 16 745, 75 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iurie Țurcan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ciumașu Alexandru, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Gherman Zinaida privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Evlanov Vladimir Nicolai, a.n. 09.08.1970, pentru data de 26 noiembrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de Cuculescu Efrosinia privind încasarea datoriei.

Judecător

Maria Țurcan

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Frolov Evghenii Piotr, pentru data de 25 noiembrie 2013, ora 9.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrîți la cererea de chemare în judecată depusă de USA „Immigration Visa” INC privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ala Malii

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Balan Liviu, a.n. 06.02. 1980, domiciliat: or. Soroca, str. Calea Bălțului, nr. 76, apt. 34, pentru data de 21 noiembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Soroca, str. Independenței, nr. 62, bir. 2) în calitate de debitor, în cauza civilă intentată de „PFB Legal Consulting” SRL, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank” SA privind înlocuirea cu succesorul în drepturi.

Judecător

Gh. Mîra

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Dumitru Manole aduce la cunoștință că, pe data de 12 noiembrie 2013, ora 10.00, în incinta biroului executorului judecătoresc: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 67, bir. 401, licitator Dumitru Manole, va avea loc vânzarea la licitație a bunului imobil, casa de locuit din: r-n Anenii Noi, satul Mereni, str. Livezilor, nr. 25, cu nr. cadastrale: 1034319014.01, 1034319014.02, sechestrate conform procesului verbal din 19.09.13, ce aparțin cu drept de proprietate cet. Mișcoi Olga, născută pe data de 03.07.1982, c/f – 0992204257646, sechestrate conform procesului verbal de sechestru din 19.09.13, ce aparțin cu drept de proprietate privată debitorului Mișcoi Olga, evaluat la prețul de 110 000 lei, conform raportului de evaluare cu nr. 2013/62-078, din 01.10.13, efectuat de SRL „Lara”, care va fi scos la vânzare la prețul de 88 000 lei.

Termenul limită de depunere a cererii de participare la licitație și accontul de 5% din valoarea bunurilor – 11 noiembrie 2013, la contul special al executorului judecătoresc Dumitru Manole: c/b – 22511568501, BC „Moldova Agroindbank” SA, fil. M. Eminescu, c/f – 43233018, AGRNMD2X864.

Modul de familiarizare prealabilă cu imobilul – prin intermediul executorului judecătoresc Dumitru Manole: bdul Ștefan cel Mare, nr. 67, bir. 401, tel. (022) 27-06-74; 069174037.

Executor judecătoresc

Dumitru Manole

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722, cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Tatiana Macovei**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Oleg Chelaru**, magistrul în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Corina Ursachi**, judecător, Buiucani; **Aliona Corcenco**, judecător, CA Bălți; **Elena Cobzac**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Zinaida Aramă**, judecător, Cimișlia; **Ștefan Starciuc**, judecător, Cantemir.

Mult stimăți omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciez străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă știm recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Meridian juridic

Pornografia din răzbunare a devenit o infracțiune în California

Publicarea pe Internet a fotografiilor nud și a filmelor erotice cu fostul partener de viață este, de acum înainte, o infracțiune în statul american California. Delictul va fi pedepsit cu șase luni de închisoare.

Norma vine în completarea altor legi care pedepsesc publicarea de fotografii intime fără ca persoanele vizate să știe că au fost fotografiate, și pentru a opri fenomenul porno din răzbunare.

Sub incidența legii ajung și imaginile făcute de comun acord, în circumstanțe în care părțile considerau că aceste poze sau filmulețe vor rămîne private.

În Brazilia deținuții își pot reduce pedeapsa printr-un program inedit

În încercarea de a rezolva problema suprapopulării închisorilor, guvernul din Brazilia va pune în aplicare un proiect inedit. Deținuții vor putea să-și reducă pedeapsa dacă citesc.

Aceștia vor avea voie să citească maxim 12 volume pe an, din domeniul literaturii, filozofiei sau științei, scăzându-se astfel 48 de zile din pedeapsă (4 zile pentru fiecare volum parcurs).

Pentru fiecare carte, deținuții vor avea la dispoziție patru săptămîni, la finalul cărora vor fi obligați să scrie un eseu pentru a demonstra că au citit cu adevărat. În plus, comentariul nu trebuie să conțină greșeli de gramatică, să fie corect aranjat în pagină, iar scrisul să fie lizibil.

Totuși, nu toți vor avea acces la programul „Redemption through Reading” („Achtare prin citit”). O comisie specială se va ocupa de selectarea deținuților care pot beneficia de această facilitare.

„O persoană poate ieși din închisoare mai deșteaptă și avînd o viziune mai largă asupra lumii”, a explicat avocatul Andre Kehdi. „Cu siguranță, deținuții vor fi niște persoane mai bune atunci cînd vor fi eliberați”, a adăugat acesta.

Mierea garantează sănătate și frumusețe!

Mierea este foarte cunoscută pentru acțiunile sale terapeutice bacterostatice, cicatrizante, calmante, regeneratoare, antibiotice, tonicardice. Conținutul de microelemente este similar celui al sîngelui uman, 22 din cele 24 elemente, care compun sîngele, se regăsesc în miere.

Compoziție: fier, clor, calciu, cupru, fosfor, magneziu, sodiu și vitamine (A, B, C, K, PP, H).

Mierea se asimilează repede și oferă energie organismului. Poate fi combinată cu lămîie, ridiche neagră, lapte, ceai etc. în funcție de afecțiunile pe care dorești să le tratezi.

Sortimente de miere

Mierea de tei – este cea mai cunoscută și întrebuințată miere. Are un miros dulce-lemnos și se cristalizează foarte repede (cristalele sînt mari și albe). Bogată în vitamine (mai ales în cele din complexul B), aminoacizi și polen, are proprietăți antiseptice și ajută la tratarea răcelii, tusei și bronșitei. Se mai recomandă persoanelor care suferă de afecțiuni nervoase, pentru că are calități de liniștire, inclusiv celor care suferă de insomnii. Se ia o linguriță, cu o oră înainte de culcare.

Mierea de hrișcă – este extrem de bogată în fier, are o culoare închisă și densă. Reduce considerabil apariția cancerului și diversele boli cardiovasculare.

Mierea de salcîm – se păstrează mult timp în stare lichidă, datorită conținutului ridicat de fructoză. Este puțin colorată în galben – verzui și se falsifică cel

mai ușor. Are proprietăți terapeutice: curăță ficatul, reglează tranzitul intestinal, îmbunătățește activitatea inimii, crește procentul de hemoglobină din sînge, liniștește în caz de stres, nevroze, astenie, insomnie, stimulează pofta de mîncare.

Mierea de floarea soarelui – se cristalizează foarte repede, formînd o masă compactă, culoarea variază de la auriu la galben muștar. Este utilă în bronșite și boli de stomac.

Mierea polifloră – rezultă din nectarul mai multor tipuri de flori, de aceea este mai aromată și mai bogată în săruri minerale, decît alte sortimente de miere. Este recomandată în tratamentul bolilor de inimă, crește procentul de hemoglobină din sînge, este un bun remediu împotriva anemiei, facilitează digestia și ajută în cazul oboselii fizice sau intelectuale. O linguriță de miere, consumată pe stomacul gol cu un pahar de apă, ajută la digestie.

Alte sortimente de miere: mierea de zmeură, de conifere, de mentă, de rapiță sau de lucernă.

Cum putem verifica dacă mierea este un produs natural?

Mierea lichidă se testează simplu – introduci o linguriță în borcanul de miere și o ridici. Dacă mierea este naturală, trebuie să curgă continuu, dacă nu, atunci curge sub formă de picături.

Cu ajutorul unui creion chimic, amestecă timp de un minut mierea,

dacă ea se colorează, înseamnă că nu este naturală și invers, dacă își păstrează culoarea – este naturală. Lași mierea de pe o linguriță să curgă într-un pahar cu apă rece, dacă este naturală va cădea repede la fundul paharului și

se va dizolva greu. Dacă este falsificată, cînd este amestecată, pentru că are o densitate mai mică, se va împrăștia repede. Mierea falsificată nu se cristalizează. Iar valoarea mierii cristalizate nu se modifică față de cea fluidă.

Mierea este toxică!!!

Trebuie să știi că, dacă supui mierea unei temperaturi ridicate, îi distrugi proprietățile, mai mult, încălzită produce o substanță toxică. De aceea nu pune mierea în ceai sau cafea, dacă nu s-a răcit pînă la 35°-40°C, și nu folosi mierea în prăjituri sau alte preparate gătite la temperaturi înalte.

Mămăliga crește durata vieții!

Porumbul este a treia cea mai consumată cereală din lume, după grîu și orez. Fiert, copt sau sub formă de popcorn (fără adaosuri), porumbul este bogat în nutrienți și aduce multiple beneficii sănătății: protejează inima, rinichii, ficatul, sistemul nervos și conferă vitalitate pe termen lung.

Porumbul este bogat în vitaminele A, B, C și E, amidon, fier, fosfor, magneziu, zinc, potasiu și alte substanțe nutritive. Mămăliga este cel mai întîlnit aliment tradițional preparat din porumb, care aduce numai beneficii sănătății omului.

Are grijă de siluetă

Mămăliga este sănătoasă și benefică, deoarece aceasta hrănește suficient organismul și curăță foarte bine intestinele. Mămăliga moale are de patru ori mai puține calorii decît pîinea, iar mămăliga vîrtoasă are jumătate din calorii pîinii.

Protejează ficatul

Efectul detoxifiant al substanțelor din porumb ușurează efortul ficatului de neutralizare a substanțelor toxice, reducînd

considerabil riscul insuficiențelor și cirozelor hepatice. În țările în care se consumă zilnic terci de mălai, incidența bolilor hepatice este de 10 ori mai mică.

Crește durata de viață

Cercetătorii endocrinologi au constatat că, consumul zilnic de mămăligă scade cu 60% riscul de boli psihice generate de disfuncțiile tiroidiene. De asemenea, consumul de mămăligă reduce cantitatea de colesterol din sînge, scăzînd astfel riscul de ateroscleroză și de infarct.

Reglează glicemia

Consumul de mămăligă reglează concentrația de glucoză din sînge, fiind benefică pentru diabetici.

Dezvoltă musculatura

Vitamina E din mămăligă contribuie la fortificarea sistemului imunitar și muscular. Acest aliment mai este eficient în parodontoză, psoriazis, distrofii musculare și angină pectorală.

Caleidoscop

Tatuajele ar putea provoca apariția cancerului

Tatuajele pot provoca una dintre cele mai de temut boală din lume – cancerul. Oamenii de știință din Marea Britanie au descoperit că toxinele din cerneala tatuajelor ar putea fi absorbite de corpul uman și cauza apariția maladiei.

Experții cred că nanoparticulele din vopsele riscă să intre în sînge și să se acumuleze în splină și rinichi, ceea ce afectează capacitatea organismului de a filtra impuritățile.

Studiul a arătat că anumite tipuri de cerneală conțin substanțe cancerigene, precum cobalt și mercur. 20 la sută dintre adulții britanici au un tatuaj, iar specialiștii cer de la autorități reglementări stricte, la fel ca în cazul alcoolului sau tutunului.

Porți centură? Atenție! Riști să te îmbolnăvești de cancer

Persoanele care poartă centurile strînse pe abdomen

prezintă un risc mai mare de a dezvolta cancer esofagian. Explicația vine din partea unui grup de cercetători britanici. Oamenii de știință spun că centurile pot provoca trecerea bolului alimentar din stomac, în esofag.

Conținutul stomacal este puternic acid, iar dacă ajunge în esofag, provoacă eroziuni ale mucoasei și mărește riscul de apariție a cancerului la nivelul acestui organ.

Cancerul de esofag este o boală rară, dar numărul de cazuri tinde să crească în ultima vreme. Maladia afectează în special persoanele de peste 55 de ani, iar primele semne sînt dificultățile la înghițire. Cercetătorii cred că riscul este mai mare la persoanele supraponderale.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-sef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 19/sp